

Банка

Дизајнирање одржлива банка за нашата заедница

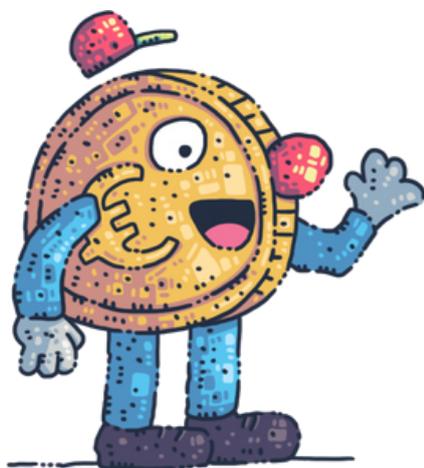
Клучни зборови:

одржливост, урбанистичко планирање, заедница, банка, зелена зграда.

Целна група:

ученици од основно училиште (возраст 6-11 години).

Цели:

Оваа активност ги запознава учениците со концептот на банка како финансиска институција и сервис за заедницата кој може да придонесе кон одржлив град. Учениците ќе истражуваат како зелена зграда на банка може да ги задоволи потребите на луѓето, а притоа да го намали влијанието врз животната средина преку паметен дизајн и еколошки функции. Тие ќе научат за енергетска ефикасност, зелени површини и услуги ориентирани кон заедницата.

Општи насоки за времетраењето:

Времетраењето на активноста може да варира според групата на деца. Наставниците се охрабруваат да ја приспособат реализацијата според потребите, интересите и динамиката на групата.

Во подготовката наставниците можат да користат разни активности за воведување и контекстуализирање на темата – дискусии, видеа, цртање, раскажување приказни или теренска посета, зависно од возраста и претходните знаења на децата.

Главната фаза на конструкција, каде што децата планираат и градат свој урбан елемент користејќи лево-коцки, обично не треба да трае повеќе од 45 до 60 минути. Меѓутоа, ова често поттикнува понатамошна љубопитност и прашања, што може да доведе до продолжена ангажираност или дополнителни активности.

За подетални инструкции и педагошка поддршка, преземи го Методолошкиот водич за наставници од INNO-kids проектот.

Потребни материјали и ресурси:

- Кутија од картони или рециклирана амбалажа.
- Хартија, маркери, боички, лепило, ножици, ленти.
- Пластични капачиња, парчиња ткаенина или други материјали за ракотворби и природни материјали (за симулација на мебел, растенија, соларни панели или знаци).
- Лего-коцки или слични градежни блокови (за внатрешни/надворешни детали како банкомати, шалтери или патеки).
- Слики или примери од модерни банки и зелена архитектура.

Забелешка: Охрабрувај ги учениците да ја користат имагинацијата и да ги користат достапните материјали креативно и функционално. Ако лего-коцки не се достапни, можат да цртаат, сечат и да конструираат со хартија и материјали за ракотворби.

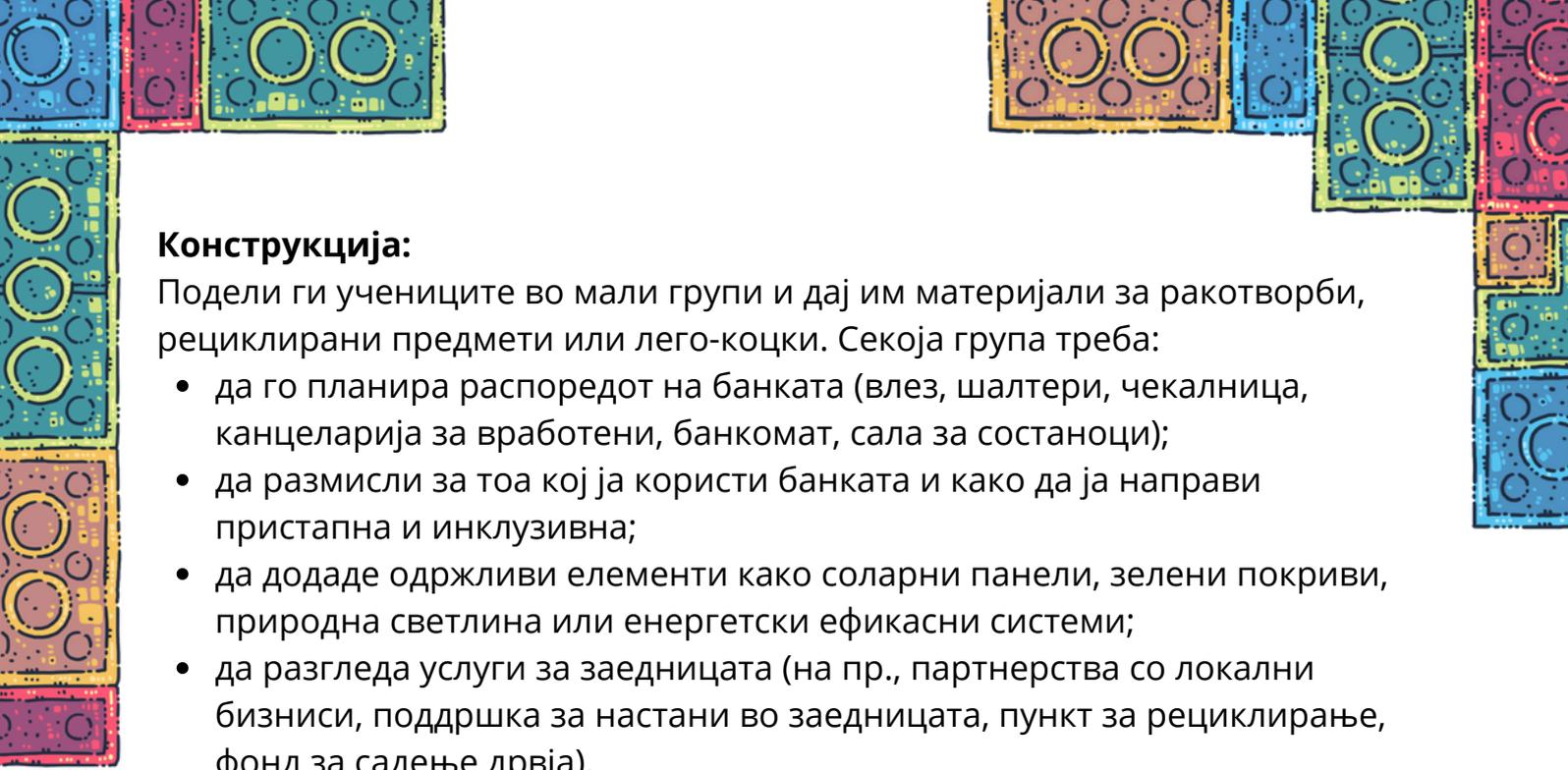
Вовед:

Започни со прашањето што знаат учениците за банките. Кои услуги ги нудат? Кој ги користи и зошто? Објасни дека банките се важен дел од секоја заедница – не само за чување и позајмување пари, туку и за поддршка и советување. Потоа воведи ја идејата дека банките можат да се грижат и за животната средина преку одржлив дизајн на објектот.

Постапка:

Подготовка:

Започни со кратка дискусија за тоа што луѓето прават во банка – депонираат пари, бараат заем, добиваат совет или подигнуваат готовина. Разговарај за тоа кој ги посетува банките: родители, постари лица, сопственици на бизниси. Потоа премини кон идејата за одржлив дизајн. Прикажи слики од банки со соларни панели, големи прозорци за природна светлина, растенија внатре и надвор, паркинг за велосипеди, екоматеријали и дигитални услуги. Прашај: Како банката може да им служи на луѓето и истовремено да ја штити животната средина?

Конструкција:

Подели ги учениците во мали групи и дај им материјали за ракотворби, рециклирани предмети или лего-коцки. Секоја група треба:

- да го планира распоредот на банката (влез, шалтери, чекалница, канцеларија за вработени, банкомат, сала за состаноци);
- да размисли за тоа кој ја користи банката и како да ја направи пристапна и инклузивна;
- да додаде одржливи елементи како соларни панели, зелени покриви, природна светлина или енергетски ефикасни системи;
- да разгледа услуги за заедницата (на пр., партнерства со локални бизниси, поддршка за настани во заедницата, пункт за рециклирање, фонд за садење дрвја).

Детали

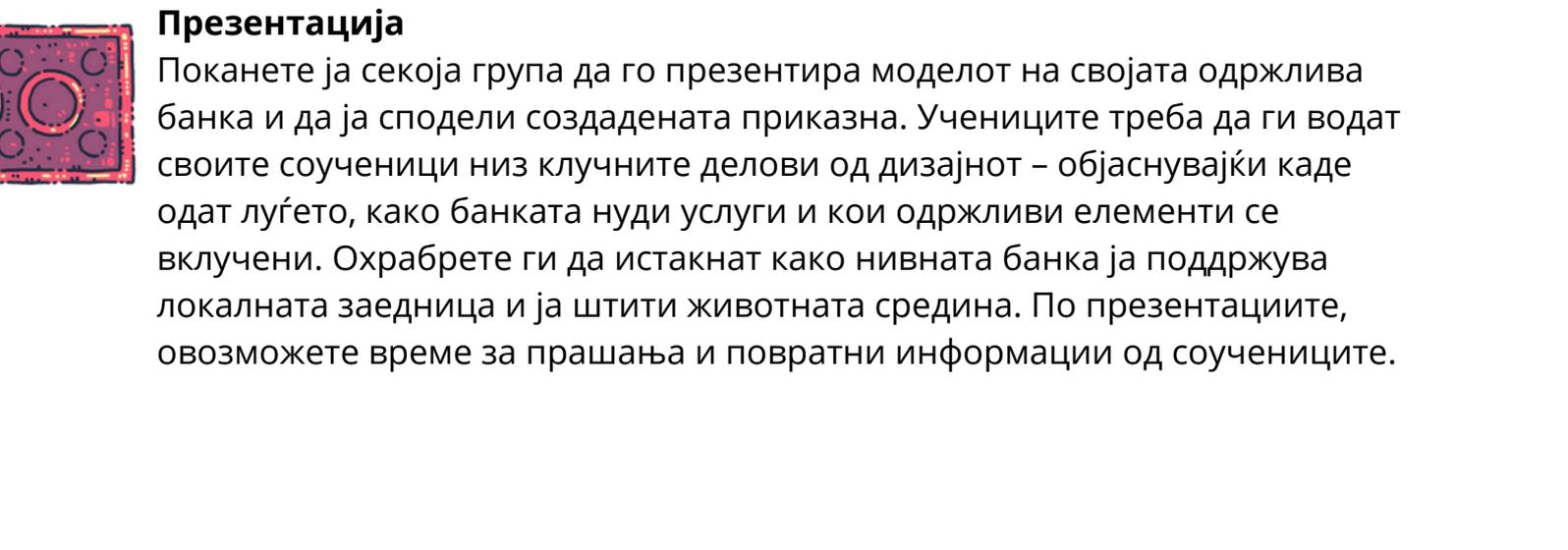
Водете ги учениците во усовршување на нивните модели со прашања:

- Како се чувствуваат луѓето кога влегуваат во вашата банка?
- Како штедите енергија?
- Како банката ѝ помага на заедницата?

Поддржете ги во додавање знаци, етикети и мали детали како места за седење, саксии со растенија, дигитални сервиси или места за учење.

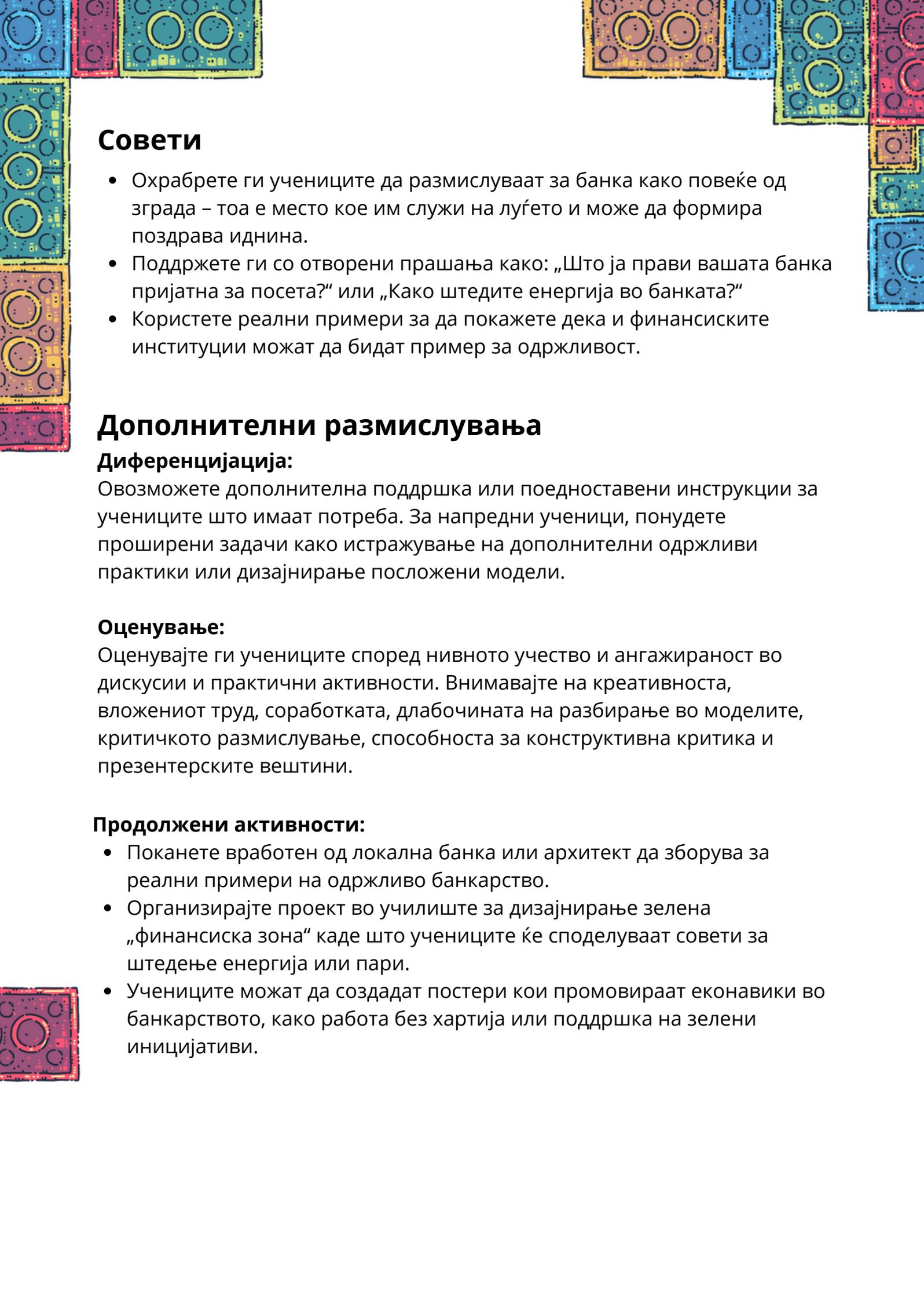
Приказни

Побарајте од учениците да создадат кратка приказна која се одвива во нивната одржлива банка. Приказната може да следи посетител кој отвора прва штедна сметка, некој што учи за екоинвестиции или семејство кое користи банкомат приспособен за велосипеди на сончев ден. Може да опишува и вработен во банка кој им помага на клиенти со дигитални алатки или организира акција за садење дрвја спонзорирана од банката.

Презентација

Поканете ја секоја група да го презентира моделот на својата одржлива банка и да ја сподели создадената приказна. Учениците треба да ги водат своите соученици низ клучните делови од дизајнот – објаснувајќи каде одат луѓето, како банката нуди услуги и кои одржливи елементи се вклучени. Охрабрете ги да истакнат како нивната банка ја поддржува локалната заедница и ја штити животната средина. По презентациите, овозможете време за прашања и повратни информации од соучениците.

Совети

- Охрабрете ги учениците да размислуваат за банка како повеќе од зграда – тоа е место кое им служи на луѓето и може да формира поздрава иднина.
- Поддржете ги со отворени прашања како: „Што ја прави вашата банка пријатна за посета?“ или „Како штедите енергија во банката?“
- Користете реални примери за да покажете дека и финансиските институции можат да бидат пример за одржливост.

Дополнителни размислувања

Диференцијација:

Овозможете дополнителна поддршка или поедноставени инструкции за учениците што имаат потреба. За напредни ученици, понудете проширени задачи како истражување на дополнителни одржливи практики или дизајнирање посложени модели.

Оценување:

Оценувајте ги учениците според нивното учество и ангажираност во дискусии и практични активности. Внимавајте на креативноста, вложениот труд, соработката, длабочината на разбирање во моделите, критичкото размислување, способноста за конструктивна критика и презентерските вештини.

Продолжени активности:

- Поканете вработен од локална банка или архитект да зборува за реални примери на одржливо банкарство.
- Организирајте проект во училиште за дизајнирање зелена „финансиска зона“ каде што учениците ќе споделуваат совети за штедење енергија или пари.
- Учениците можат да создадат постери кои промовираат еконавика во банкарството, како работа без хартија или поддршка на зелени иницијативи.

Поврзаност со наставната програма:

Активноста ги интегрира следниве области:

- Природни науки: обновливи извори на енергија, енергетска ефикасност, одржливи материјали.
- Општествени науки: финансиски услуги, економија.
- Уметност: дизајн, креативност, конструкција.
- Јазик: усна комуникација, раскажување приказни, слушање.

Поврзаност со Целите за одржлив развој (ЦОР):

- **ЦОР 8: Достоинствена работа и економски раст** – учениците учат како банките поддржуваат финансиска инклузија и локален развој.
- **ЦОР 11: Одржливи градови и заедници** – фокус на пристапен и еко-пријателски дизајн на објекти во урбаните средини.
- **ЦОР 12: Одговорна потрошувачка и производство** – учениците размислуваат како можат институциите да го намалат својот еколошки отпечаток.
- **ЦОР 13: Акција за климата** – акцент на енергетската ефикасност и климатските активности.